

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/71/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815201011
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815201011.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Quantum Credit, a.s., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zast. PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, IČO: 36 668 745 proti žalovanej: B. O., Z.. XX.X.XXXX, B. X. Š. XXX/X, XXX XX O. Z. K.H., o zaplatenie 497,90 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 497,90 eur s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy vo výške 248,95 eur od 26.2.2012 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy vo výške 248,95 eur od 26.3.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469 uzavrela so žalovanou podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov dňa 8.8.2011 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program FIX a dňa 8.8.2011 Dodatok k Zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby alebo zariadenie/mobilný telefón LG EGO T500 WHITE v lehote viazanosti 24 mesiacov. Na základe zmluvy poskytoval Slovak Telekom účastníkovi plnenie riadne a včas. Podľa účtovných dokladov bolo zistené, že žalovaná faktúry do dnešného dňa neuhradila. Vzhľadom na to, že si žalovaná svoj zmluvný záväzok nespĺnila, porušila zmluvnú povinnosť, z čoho jej následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Vystavená jej bola faktúra č. 7201291235 splatná dňa 25.2.2012 znejúca na sumu 248,95 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovak Telekom a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany Slovak Telekomu k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanej. Ďalej Slovak Telekom, a.s. uzavrela so žalovanou podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o elektronických komunikáciách“) dňa 3.8.2011 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program FIX a dňa 3.8.2011 Dodatok k Zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby a/alebo zariadenie/mobilný telefón LG EGO T500 v lehote viazanosti 24 mesiacov. Na základe zmluvy poskytoval Slovak Telekom účastníkovi plnenie riadne a včas. Podľa účtovných dokladov bolo zistené, že žalovaná faktúry do dnešného dňa neuhradila. Vzhľadom na to, že si žalovaná svoj zmluvný záväzok nespĺnila, porušila zmluvnú povinnosť, z čoho jej následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Vystavená jej bola faktúra č. 7202486994 splatná dňa 25.3.2012 znejúca na sumu 248,95 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovak Telekom a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany Slovak Telekomu k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanej.

Podnik svoju zmluvnú povinnosť plnil riadne a včas a riadne službu fakturoval, preto mu vznikol nárok na úhradu faktúry. Keďže žalovaná zmluvu na program služieb FIX porušila tým, že faktúry nezaplatila, resp. nedobíjala si zmluvne dohodnutý kredit, v dôsledku čoho bola deaktivovaná, vznikol Podniku na základe toho nárok fakturovať zmluvnú pokutu. Okrem týchto nárokov si žalobca uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania.

Žalovaná k žalobe žalobcu uviedla, že so žalobou súhlasí, žiada však povoliť splátky po 20,- eur.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, zmluvou o pripojení zo dňa 8.8.2011 a Dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 8.8.2011, faktúrou č. 7201291235, Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 4.12.2013, zmluvou o pripojení zo dňa 3.8.2011 a Dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 3.8.2011, faktúrou č. 7202486994, Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 4.12.2013, výpoveďou žalovanej a zistil nasledujúci skutkový stav:

Zo zmluvy o pripojení Fix zo dňa 8.8.2011 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej ako účastníkovi - fyzickej osobe nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol program služieb Fix 12.

V Dodatku k zmluve o pripojení Fix zo dňa 8.8.2011 sa žalovaná zaviazala, že odo dňa účinnosti tohto dodatku do uplynutia doby viazanosti uvedenej v tabuľke č. 1 (24 mesiacov) nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany Účastníka; za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa pritom považuje najmä výpoveď Zmluvy o pripojení Fix zo strany Účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty alebo krádeže SIM karty, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy o pripojení z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku (bod 2. Dodatku).

Podľa bodu 3 Dodatku k zmluve o pripojení Fix zo dňa 11.8.2011 v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku (v sume 248,95 eur).

Zo zmluvy o pripojení Fix zo dňa 3.8.2011 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej ako účastníkovi - fyzickej osobe nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol program služieb Fix 12.

V Dodatku k zmluve o pripojení Fix zo dňa 3.8.2011 sa žalovaná zaviazala, že odo dňa účinnosti tohto dodatku do uplynutia doby viazanosti uvedenej v tabuľke č. 1 (24 mesiacov) nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany Účastníka; za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa pritom považuje najmä výpoveď Zmluvy o pripojení Fix zo strany Účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty alebo krádeže SIM karty, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy o pripojení z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku (bod 2. Dodatku).

Podľa bodu 3 Dodatku k zmluve o pripojení Fix zo dňa 11.8.2011 v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku (v sume 248,95 eur).

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúru č. 7201291235 s dátumom splatnosti 25.2.2012 na zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur a faktúru č. 7202486994 s dátumom splatnosti 25.3.2012 na zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur.

Právny predchodca žalobcu oznámeniami o postúpení pohľadávok zo dňa 4.12.2013, oznámil žalovanej postúpenie pohľadávok vyúčtovaných faktúrami č. 7201291235 a č. 7202486994.

Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že na dcéru poberá dávky vo výške 200 eur mesačne a rodinný prídavok v sume 23,50 eur, ďalej náhradné výživné 112 eur. Žiadala, aby jej bolo povolené uhradiť uplatnenú pohľadávku v primeraných mesačných splátkach.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

V zmysle § 43 ods. 5 písm. b) zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy a jej dodatku bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Z ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka vyplýva, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ).

V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi konania boli uzavreté podľa ust. § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. zmluvy o pripojení spolu s dodatkami s tým, že časť ich obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky.

Nárok uplatnený žalobcom v žalobe predstavuje nárok na zaplatenie zmluvných pokút tak, ako boli žalovanej vyúčtované faktúrami č. 7201291235 a č. 7202486994, ktoré nároky žalobca v žalobe odvodzoval od skutočnosti, že žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce pre ňu z dojednaných zmluvných záväzkov a to konkrétne, že nedobíjala kredit zmluvne dohodnutým spôsobom, v dôsledku čoho došlo k vypojeniu jej SIM karty.

Z ust. § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinností plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o pripojení Fix a dodatku k nej, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách podobného typu a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmlúv nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluvách je priamo uvedené, že ich uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ.

Tento vzťah medzi účastníkmi na základe predmetných zmlúv vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok v súlade s ust. § 53 Občianskeho zákonníka bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaná zaviazala, že po dobu 24

mesiacov zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom a po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať v súlade s jej záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak, ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovanú zo zmlúv a dodatkov. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím zmlúv v dobe ich uzatvorenia, keď zmluvy boli uzavreté na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti.

Súd ďalej poukazuje na to, že dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaná len uskutočnila nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie akýchkoľvek pre žalovanú zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností. Zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu však v dodatkoch dohodnutá nebola. Práve táto skutočnosť spôsobuje nielen nerovnováhu v zmluvných vzťahoch, ale aj neprijateľnosť a v ďalšom dôsledku aj neplatnosť, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme, alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na veľmi drobné a takmer nečitateľné písmo, akým sú podmienky v dodatkoch k zmluve o pripojení uvedené, ale aj pre slovnú formuláciu jednotlivých zmluvných dojednaní a ich množstvo v jednom súvislom texte.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi zmluvnými podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Zaplatenie zmluvnej pokuty bolo medzi účastníkmi konania dohodnuté v prípade porušenia hoci len jednej povinnosti žalovanou pri následnom vyradení SIM-karty z prevádzky a okrem prípadu, keď došlo k zániku zmluvy, bol právny predchodca žalobcu oprávnený pri ďalšom porušení niektorých z povinností žalovanej uplatňovať takúto zmluvnú pokutu opätovne, pokiaľ nedošlo k zániku zmluvy. Vypnutie SIM-karty účastníka z prevádzky totiž automaticky neznamenalo zrušenie alebo zánik zmluvy.

S ohľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve, preto je neplatné. Žalobca nemá právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v uplatnenej výške, keďže ju uplatnil na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nemá právo ani na uplatňované úroky z omeškania, ktoré tvoria jej príslušenstvo.

Vyššie uvedený právny názor reflektuje judikatúru Krajského súdu v Prešove (napríklad rozhodnutie z 29.6.2011 č. k. 2Co/137/2010, rozhodnutie z 9.5.2011 č. k. 18Co/136/2010). Vyslovenie klauzuly o neprijateľnosti zmluvnej podmienky je postačujúce v jednom právoplatnom súdnom rozhodnutí a dôsledok v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je ten, že dodávateľ a žalobca nesmie túto neprijateľnú zmluvnú podmienku používať, a teda nesmie ani uplatňovať na súde nároky z takejto neprijateľnej podmienky.

Dojednanie ohľadne zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 OZ, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 OZ.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti

o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

Z tohto dôvodu súd žalobu žalobcu, ktorá sa týka iba zmluvných pokút ako nedôvodnú zamietol.

Vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. (Rozsudok Súdneho dvora ES zo 14. júna 2012 vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino)

Súd nemohol pristúpiť k moderácii zmluvnej pokuty, nakoľko táto je uplatňovaná z absolútne neplatného zmluvného dojednania. Zníženie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 494 Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Uvedenú argumentáciu o nemožnosti úpravy neprijateľnej podmienky do prijateľnej podoby potvrdzuje aj vyššie cit. rozhodnutie Súdneho dvora ES zo dňa 14.6.2012, v ktorom sa rozhodlo, že ak vnútroštátny súd rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom nemôže doplniť túto zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.

Skutočnosť, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej zľavnený telefón, resp. že jej umožnil na základe dodatku k zmluve kúpu za ním určenú zníženú kúpnu cenu, súd považuje za prejav jeho marketingovej a obchodnej stratégie na trhu mobilných operátorov, keď je nepochybné, že k takémuto kroku, resp. k predaju za takýchto podmienok nebol nijako donucovaný, bolo to jeho dobrovoľné rozhodnutie podľa názoru súdu zamerané výhradne na účel získania klientov.

Zľava na cenu mobilného telefónu tak nie je následkom žiadneho protiprávneho úkonu žalovanej, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovanou. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany žalobcu reparovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nesplnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovanou vkladal. Žalobca za mobilné zariadenia obdržal dojednanú kúpnu cenu.

Súd navyiac takto dojednanú zmluvnú pokutu nemohol považovať za prijateľnú ani vo svetle ustálenej judikatúry.

Je neplatné také zmluvné dojednanie, ktorým sa sankcionuje nie splnenie určitej zmluvnej povinnosti, ale využitie práva (bola dojednaná zmluvná pokuta a jej dôsledky mohli nastúpiť len vtedy, ak oprávnená osoba využije právo odstúpiť od zmluvy o dielo) (Ro NS SR z 30. 10. 2008, sp. zn. 32 Cdo 815/2007).

Dojednanie o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu pre prípad odstúpenia od zmluvy je neplatné pre rozpor s účelom zákona (s účelom inštitútu zmluvnej pokuty) (Ro NS ČR z 25. 6. 2002, sp. zn. 25 Cdo 182/2001).

Zmluvná pokuta bola v predmetnej veci dojednaná okrem iného aj pre prípad, že žalovaná požiadala o vypojenie SIM karty z prevádzky, pričom za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa považuje „najmä výpoveď Zmluvy o pripojení Fix zo strany Účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty alebo krádeže SIM karty, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy o pripojení z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku“. Takáto formulácia zmluvnej podmienky vo svetle vyššie cit. judikatúry spôsobuje sama o sebe neplatnosť uvedeného zmluvného dojednania, dokonca bez ohľadu na skutočnosť, či sa jedná o spotrebiteľskú vec.

Uvedenou formuláciou zmluvnej podmienky podľa názoru súdu je dojednanie, ktorým sa sankcionuje nie splnenie určitej zmluvnej povinnosti, ale využitie práva zo strany žalovanej. Ak by žalovaná využila počas doby viazanosti svoje právo vypovedať zmluvu, musela by podľa tohto ustanovenia dodatku uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu. Uvedené ustanovenie je tak zároveň neplatné pre rozpor s účelom zákona v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaná bol v konaní v plnom rozsahu úspešná, preto má v zmysle ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku právo na plnú náhradu trov konania, avšak žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, preto jej súd ani ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.